

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2014-04-17
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
3291-13 E

SÖKANDE

Bravida Sverige AB, 556197-4188
126 81 Stockholm

Ombud: Anna Dahlqvist
Bravida Sverige AB
126 81 Stockholm

MOTPART

Landstinget Västernorrland
871 85 Härnösand

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2014-04-23	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Bravida Sverige AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 70903

Postadress
Box 314
871 27 Härnösand

Besöksadress
Backgränd 9

Telefon
0611-46 06 00

E-post:
forvaltningsratteniharnosand@dom.se

Telefax
0611-51 18 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Landstinget Västernorrland upphandlar genom öppet förfarande ramavtal avseende underhållsarbeten och ombyggnader (dnr 13LS1557). Upphandlingen avser sex olika entreprenadområden; bygg (E1), måleri (E2), golv (E3), värme och sanitet (E4), ventilation (E5) och el (E6). För varje ramavtalsområde ska tre avtal tecknas för vart och ett av de geografiska områdena Medelpad (Ånge, Sundsvall och Timrå), Ådalen (Härnösand, Sollefteå och Kramfors) och Örnsköldsvik. Tilldelningsgrund är lägsta pris.

Avseende entreprenadområde E5 Örnsköldsvik har två kvalificerade anbud kommit in. Avtalet för det aktuella entreprenadområdet har tilldelats företaget SunEtec Ventilation AB (härefter SunEtec). Företaget Bravida Sverige AB (härefter Bravida) har lämnat det näst lägsta priset.

Bravida ansöker om överprövning av upphandlingen i den del som avser ventilation i Örnsköldsvik och yrkar att upphandlingen i första hand ska rättas på så sätt att SunEtecs anbud förkastas. I andra hand yrkar Bravida att upphandlingen ska göras om. Som skäl för sin ansökan anför Bravida i huvudsak att SunEtec inte kryssat i rutan för ekonomisk stabilitet och att anbudet inte borde ha kvalificerats till prisutvärderingen eftersom SunEtec inte uppfyller kravet på ekonomisk stabilitet. Vidare ger SunEtecs anbud inte Landstinget lägsta pris. Landstingets förfarande har inneburit eller kan komma att medföra skada för Bravida bl.a. genom utebliven vinst.

Landstinget bestrider bifall till bolagets ansökan om överprövning.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Bravida

I förfrågningsunderlaget uppställs krav på ekonomisk stabilitet. SunEtec har i anbudsformuläret inte kryssat i rutan för krav på ekonomisk stabilitet. Enligt inhämtade uppgifter har SunEtec en sjunkande omsättning vilken

för de senaste åren uppgår till lite drygt 5 miljoner kronor per år. Uppdraget är i förhållande till SunEtecs omsättning och kapacitet mycket stort. Sammanfattningsvis uppfyller SunEtec inte kravet på ekonomisk stabilitet. Genom att Landstinget ändå har utvärderat anbudet har Landstinget frångått principen om likabehandling.

SunEtec har till sitt anbud bifogat en prislista från Ahlsells. Bravida har till sitt anbud bifogat en prislista från Lindab. Vid en jämförelse av de priser som SunEtec och Bravida har angivit framgår tydligt att Bravida har lämnat lägre priser. Eftersom Landstinget inte har tagit hänsyn till bifogade prislistor vid sin anbudsutvärdering kommer Landstinget att få ett högre inköpspris på material om de använder SunEtecs prislista än om de skulle använda sig av Bravidas prislista. Landstinget har således inte antagit anbudet som ger lägsta pris.

Landstinget

I förfrågningsunderlaget under rubriken ”Ekonomisk och finansiell ställning” anges att om anbudslämnaren är medveten om att kravet på ekonomisk stabilitet UC 3 (enligt de administrativa föreskrifterna) inte uppfylls ska han på eget initiativ medsända en styrkt förklaring som bevis på att han ändå anser att kraven är uppfyllda för att fullgöra kontraktet. Om en sådan förklaring ges markeras det med ett kryss i rutan intill den återgivna texten. Om kraven på ekonomisk och finansiell ställning i stället uppfylls enligt punkt AFB.51 B.1.1 i de administrativa föreskrifterna (UC 3), markeras det i stället med ett kryss i rutan intill den texten under samma rubrik. SunEtec kände till att man uppfyllde kravet på ekonomisk stabilitet enligt punkt AFB.51 B.1.1 i de administrativa föreskrifterna och kryssade därför i den aktuella rutan och lämnade rutan om en medsänd förklaring ofylld.

Enligt punkt AFB.51 B.1.1 i de administrativa föreskrifterna ska anbudsgivarens omsättning under de två senaste åren i medeltal uppgå till lägst

5 miljoner kronor per år. Företagets riskklass vid tidpunkten för anbuds-lämnande ska uppgå till lägst UC 3. Enligt inhämtade uppgifter har Sun-Etec under de två senaste åren haft en genomsnittlig omsättning på drygt 5,4 miljoner kronor. Enligt inhämtad riskklassificering uppgår Sun-Etecs riskklass till UC 3. SunEtec uppfyller alltså de ställda kraven på ekonomisk stabilitet.

Med lägsta pris avses inte lägsta pris enbart på varor och material. Av anbudsformuläret punkt 5 framgår att utvärderingen kommer att omfatta sju kategorier (kategori A-G) varav material och varor är en (kategori F). Utvärderingen av kategori F anges ske utifrån anbudsgivarens erbjudna rabatt på det fiktiva priset 500 000 kr. Det framräknade beloppet för denna kategori har sedan lagts samman med de fiktiva priserna på övriga kategorier som anbudsgivarna har offererat i anbudsformuläret. Utvärderingen har skett i enlighet med förutsättningarna som angivits i förfrågningsunderlaget vilket har resulterat i att SunEtec sammantaget bedöms ha erbjudit en lägre anbudssumma än Bravida.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § LOU).

Utredningen i målet

Av de administrativa föreskrifterna punkt AFB.52 framgår bl.a. följande.

En förutsättning för att utvärdering ska kunna ske är:

- att anbudet har lämnats och har besvarats i enlighet med förfrågningsunderlaget
- att anbudsgivaren bedöms vara kvalificerad samt
- att obligatoriska krav (ska-krav) uppfylls

Utvärdering sker enligt principen lägsta pris (enligt beräkning nedan). Anbudsgivaren ska i anbudsförmulär för utvärdering av anbud ange:

- Timkostnad för arbetare
- Ersättning för speciella uppdrag som t.ex. kalkylering eller annan service. Ersättning utgår endast efter särskild beställning
- Procentpåslag på arbete (16.00 – 07.00 vardagar)
- Procentpåslag på arbete (helger inkl. lö/sö)
- Material och varor
- Samordning av underentreprenörer

Vid utvärdering av anbud beräknas lägsta pris för respektive delavtal genom sammanslagning av fiktiva kostnader till en total fiktiv summa enligt mall för anbudsvärdering i anbudsförmulär.

Av anbudsförmulär E5 framgår att anbudsvärderingen ska ske på följande sätt.

Vid anbudsvärderingen kommer en total fiktiv anbudssumma, för varje delavtal var för sig, att räknas ut med hjälp av i anbud lämnade à-priser och procentpåslag på följande sätt:

Formel: Total fiktiv anbudssumma = A2*A3 + B2*B3 + C2*C3 + D2*D3 + E2*E3

	1. Kategori	2. Anbud	3. Fiktiv faktor	4. Summa (SEK)
A	Servicetekniker (Timkostnad för arbete utfört 07:00-16:00 vardagar)	SEK/tim	500 tim	X
B	Montör (Timkostnad för arbete utfört 07:00-16:00 vardagar)	SEK/tim	500 tim	X
C	Ersättning för speciella uppdrag som t.ex. kalkylering eller annan service. (Ersättning utgår endast efter särskild beställning från bestäl-	SEK/tim	50 tim	X

	(laren)			
D	Procentpåslag för arbete (16.00-07.00 vardagar)	%	10 000 SEK	X
E	Procentpåslag för arbete (helger inkl. lö/sö)	%	10 000 SEK	X
F	Material och varor	%	500 000 SEK	X
G	Samordning av underentre- prenör	%	100 000 SEK	X
FAs	Fiktiv anbudssumma			X

Vidare framgår att en nettoprislista ska bifogas till anbudet. De åberopade nettoprislistorna ska levereras i sökbart, redigerbart digitalt format och artikelnummer ska framgå.

Förvaltningsrättens bedömning

I mål om ingripande enligt LOU gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets kvalificeringskrav inte ska beaktas vid utvärderingen.

Ikryssad ruta

Bravida gör gällande att SunEtec inte kryssat i rutan i förfrågningsunderlaget för ekonomisk stabilitet och att Landstinget därför inte borde ha utvärderat SunEtecs anbud.

Det är i målet ostridigt att SunEtec i sitt anbud inte fyllt i rutan för ekonomisk stabilitet. Härvid kan konstateras att det inte är ett krav i förfrågningsunderlaget att alla rutor i anbudsformuläret ska vara ifyllda för att

anbudet ska utvärderas. I stället anges som krav att anbuden ska lämnas och besvaras i enlighet med förfrågningsunderlaget.

Liksom Landstinget gör gällande kan förvaltningsrätten konstatera att det av handlingarna i målet framgår att rutan om ekonomisk stabilitet ska fyllas i om anbudsgivaren är medveten om att denne inte uppfyller kravet på ekonomisk stabilitet UC 3 och att denne därför med sitt anbud ska bifoga handlingar som styrker ekonomisk stabilitet. Eftersom SunEtec sannolikt bedömt att de uppfyller detta krav fylldes inte rutan i. Inget har heller framkommit om att SunEtec inte skulle uppfylla kravet. Omständigheten att Landstinget utvärderat SunEtecs anbud trots att rutan inte fylldes i kan därför inte anses strida mot någon av de grundläggande principerna i LOU.

Ekonomisk stabilitet

Bravida gör vidare gällande att SunEtec inte uppfyller kravet på ekonomisk stabilitet varför Landstinget inte borde ha utvärderat anbudet.

Av utredningen i målet framgår att SunEtec har haft en omsättning på minst 5 miljoner kronor under de senaste två åren. Vidare framgår att SunEtecs riskklassning vid tidpunkten för anbudslämnandet uppgick till UC 3. SunEtec uppfyller således förfrågningsunderlagets krav på ekonomisk stabilitet. Mot bakgrund härav anser förvaltningsrätten inte att Bravida har visat att SunEtec inte skulle uppfylla kraven på ekonomisk stabilitet. Landstinget har därför inte brutit mot principen om likabehandling genom att utvärdera SunEtecs anbud.

Anbud med lägst pris

Bravida gör även gällande att Bravida har lämnat det lägsta priset på material och att Landstinget, genom att anta SunEtecs anbud, inte har antagit det anbud som ger lägst pris. Enligt Bravida skulle Landstinget få ett lägre inköpspris på material om de hade antagit Bravidas anbud.

Av förfrågningsunderlaget framgår att utvärderingen ska ske enligt principen lägsta pris. För att avgöra vilket anbud som ger lägst pris har Landstinget valt att utvärdera sju olika kategorier. Varken av förfrågningsunderlaget eller anbudsformuläret framgår att priserna på material och varor ska utvärderas. Omständigheten att Bravida genom sitt anbud erbjudit Landstinget ett lägre pris på material och varor medför således inte att Bravidas anbud är det anbud som ger lägst pris enligt Landstingets utvärderingsmodell. Det har inte framkommit att Landstinget skulle ha frångått den utvärderingsmodell som uppställts i förfrågningsunderlaget eller att Landstinget skulle ha antagit något annat anbud än det anbud som gav Landstinget lägst pris enligt den valda utvärderingsmodellen. Mot bakgrund härav bedömer förvaltningsrätten att Bravida inte har visat att Landstinget har brutit mot någon av de grundläggande principerna i LOU när de antagit SunEtecs anbud.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att vad Bravida anfört inte utgör skäl för förvaltningsrätten att ingripa mot upphandlingen. Bravidas ansökan om överprövning av upphandlingen ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Kerstin Widmark
rådman

Målet har föredragits av föredraganden Lina Rosin.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.